

เรียบร้อยโรงเรียนจีน วลีนี้มีที่มา

นำเสนอเมื่อ : 29 ส.ค. 2555

อาจารย์ล้อม เพ็งแก้ว เขียนถึงที่มาของสำนวนนี้ไว้ในหนังสือ "หน้ากระดานเรียง (๑)"

พิมพ์โดยโครงการจัดพิมพ์คบไฟ ไว้ดังนี้

"เรียบร้อยโรงเรียนจีน" นั้น เป็นสำนวนที่มีอายุประมาณเสี้ยวศตวรรษ

คือเกิดขึ้นในสมัยที่มี กองโรงเรียนราษฎร

อันเป็นส่วนราชการในกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ส่วนราชการนี้มีหน้าที่ดูแลและควบคุมสถานศึกษาทั้งปวงที่เป็นของเอกชน

บัดนี้ได้ขยายขึ้นเป็นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

มีฐานะเท่ากรม มีเลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชา

เหตุที่เกิดสำนวนนี้ขึ้น ก็เพราะกองโรงเรียนราษฎรมีเจ้าหน้าที่ตรวจโรงเรียน

ดูแลเกี่ยวกับการเรียนการสอน อาคารสถานที่

รวมไปถึงการจัดสวัสดิการให้แก่ครูและนักเรียน

ให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด

ผลการตรวจโรงเรียนที่เจ้าหน้าที่ของกองโรงเรียนราษฎรรายงานนั้น

เป็นเอกสารข้อมูลที่มีผลต่อโรงเรียนราษฎรเป็นอย่างยิ่ง

คืออาจได้งบประมาณช่วยเหลือเพิ่ม หรือ ลด หรือ งด ไปเลยก็ได้

บางทีก็อาจถึงสั่งปิดโรงเรียนเอาเลยทีเดียว

เจ้าหน้าที่ตรวจโรงเรียนจึงเป็นที่เกรงอกเกรงใจ

และเจ้าของโรงเรียนจำเป็นต้องเอาใจใส่

ต้อนรับขับสู้เป็นพิเศษทุกครั้งที่มีการไปตรวจโรงเรียน

แน่นอน เจ้าของโรงเรียนที่เป็นคนจีนย่อมถนัดในเรื่องเช่นนี้ยิ่งกว่าเจ้าของที่เป็นคนไทย
และเป็นที่รู้จักในบรรดาเจ้าหน้าที่ว่า ใครได้ไปตรวจโรงเรียนจีน
คนนั้นย่อมเป็นคนของหัวหน้ากอง

หรือไม่ก็เป็นที่ชอบพอเป็นพิเศษของผู้บังคับบัญชาระดับสูงขึ้นไป
ผลการตรวจก็ต้องออกมาว่าเรียบร้อยทุกครั้งไป

สำนวน "เรียบร้อยโรงเรียนจีน" จึงเกิดขึ้นแรก ๆ ก็ใช้กันเฉพาะในกองโรงเรียนราษฎร์
แต่ต่อมาก็ได้ขยายวงออกไปเรื่อย ๆ ผู้ที่ชั่วที่มาบ้าง ไม่รู้บ้าง
จึงเป็นเหตุให้สำนวนนี้แตกลุกลออกไปต่าง ๆ

ที่มา ๑๐๘ ของคำถาม